

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Η. ΛΑΜΠΡΟΥ

11

1914

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★ BAS. N. GRÉGORIADES

Ε.Υ.Δ. Ε.Π.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1969

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

— Μύθοι ἐν κώδικι τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ. Ἐν τῷ Vaticanus graecus 949, αἰῶνος δεκάτου πέμπτου, περιλαμβάνονται ἐν φ. 106^α-121^α «Μοῦθοι ἠθελκοὶ ἐκλεγέντες ἐκ τῆς βίβλου τοῦ Ἰγγλιότου παρὰ πρεσβυτέρου Ἰωάννου τοῦ Ἑσκαμματισμένου καὶ φρασθέντες». Εἶνε δὲ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν. Τούτων ὁ πρῶτος ἀρχεῖται Ἀθήρ τις πλούσιος ἔμπορος ἔχων παῖδας ῥαθυμούς καὶ ἀκηροὺς ἠδουλύθη εἰς ἐργασίαν αὐτοὺς διεγερῆσαι. Τοῦ δευτέρου ἡ ἀρχὴ ἔχει ὡδε· Δύο ταῦροι ἐμπόρου τινὸς ἀμαξάν· σύροντες. Ὁ τελευταῖος δὲ ἀρχεῖται διὰ τὸν ἐξῆς· Ἄρρην ποτὲ καὶ θύλεια περιστερὰ τὴν ἑαυτῶν νοπιῶν ὑγροῦ σίτου ἐπλήρωσαν.

Μετὰ τοὺς μύθους τούτους ἔπεται ἐν φ. 121^α «Ἄτερος μῦθος αἰσώπειος τὴν περιληψίν», οὗ ἡ ἀρχὴ· Πλάττεται τὴν οὐρὰν ἀλώπηξ καὶ ἀποκόπτεται πληγεῖσα καὶ ἦν αὐτὴ μέγιστον αἰσχος τοῦτο καὶ πάθος ἀφόρμητον μὴ γοῦν ἐπ' οὐεῖδει τοσούτῳ κρίνοισα ζῆν || φ. 121^β || ἔγνω δεῖν καὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησίαν πιαῖσαι καὶ πείσαι παντὶ τρόπῳ.

Ἔπονται δ' εἰς τοῦτον τὸν μῦθον «Ἐκ τῶν ἐλληνικῶν παροιμιῶν» Ὑπὲρ ὄνου σκιῆς, ἐπὶ τῶν εὐτελοῦς τινος φιλονεικούντων καὶ ἄλλαι.

Περὶ τῶν μύθων τοῦ Ἑσκαμματισμένου πρόβλ. *Puntioni* ἐν *Studi di filologia greca pubblicati da Piccolomini* Τόμ. Α'. ἐν Ταυρῶν. 1882 σ. 29-58. Ἴδε περὶ τοῦ βατικανικοῦ κώδικος 2098 καὶ *Krumbacher* *Byzantinische Literaturgeschichte* σ. 896 σημ. 2 (ἐλλ. μεταφρ. *Σωτηριάδου* Τόμ. Ι' σ. 221).

Ἑσκαμματισμένον δὲ τινα εὐρίσκομεν μνημονευόμενον ἐν τινι ἐπιστολῇ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Κυπρίου πρὸς τὸν Ἐφέσου Ἰωάννην Χειλᾶν, ἐκδοθείσα ὑπὸ τοῦ Λεοντοπόλεως κ. Σωφρονίου. Ἐν αὐτῇ λέγονται τάδε· Πρώην μὲν γάρ, οὐ πάνυ δὲ

πρώην. ὁ μὴδὲν ὑγιὲς μῆτε λέγων Ἑσκαμματισμένος πολὺς ἦν γλωσσαλγῶν τὰ τε μανιώδη αὐτοῦ καὶ βακχικὰ καὶ παράφορα φθεγγόμενος καὶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἡμᾶς συνταράσσων (Ἐκκλησιαστικὸς Φάρου Τόμ. Ε' σ. 345).

Ὁ δὲ βιβλιογράφος *Scammatismenus*, (Ἑσκαμματισμένος), ὁ μνημονευόμενος παρὰ τῷ *Gardthausen* (*Griechische Palaögraphie*. Ἐν Λειψία. 1879 σ. 337), οὐκ οἶδα πόθεν παραλαβόντι, ὡς βιβλιογράφος τοῦ *Cod. Regius 3259* τῆς βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων δὲν μνημονεύεται οὔτε παρὰ τῷ *Montfaucon* (*Palaeographia graeca* σ. 77), ἀπλῶς ἀντιγράφοντι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος σημεῖωμα περὶ συντελέσεως αὐτοῦ τῷ 1428 (γράφει 1427), καὶ ἄλλο, καθ' ὃ ἀνήκει τῷ 1460 ἐν Χίῳ εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Ἀιράπην, οὔτε παρὰ τῷ *Ottobé* ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ κώδικος 1776 τοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν *Regius 3259*. Ἴδε *Inventaire sommaire* Τόμ. Α' σ. 141 καὶ ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν βιβλιογράφων τῶν παρισιακῶν κωδίκων (αὐτόθι Τόμ. Α' σ. XLIX).

— **Κώδιξ Ἀλεξάνδρου Ἀμηρᾶ ἐν Ἄνδρῳ.** Παρὰ τῷ ἱατρῷ κ. Καμπάνῃ ἐν Ἄνδρῳ εἶδον τῷ 1900 κώδικα εἰς σχῆμα 4^{ον} τῆς ὑπὸ τοῦ Κωνσταντῖνου Ἀμηρᾶ μεταφράσεως τῆς Ἱστορίας τῆς Μολδαβίας, συγχείμενον ἐκ σελίδων 609, ἀρχόμενον δ' ἀκέφαλον ἀπὸ τῶν λέξεων Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡλιάσκου ἔμεινεν αὐθέντης ὁ υἱὸς του ὁ Ῥώμαν. Ἐν σ. 597 εὑρηται ἐπιγραφή κεφαλαίου ἧδε· «Περὶ τῆς ἐπανόδου τῆς κυρίας . . . μητρὸς τοῦ Γρηγορίου Βόδα εἰς Κωνσταντινούπολιν». Ἐν δὲ σ. 607 οἰονεῖ ἐν προσθήκῃ ἐπιφέρονται τάδε· «Ἐδῶ γράφομεν διὰ τοὺς ἀχαρίστους καὶ λαϊμάργους πῶς ὁ θεὸς διὰ τὰς ἁμαρτίας τοὺς τοὺς παιδεύει καὶ ἀποδίδει αὐτοῖς τὰ ἴσα». Ἄρχ. Ἦτον ἕνας ἄρχων τῆς Ἰζάρας ὀνόματι Δημήτριος Μακρὺς πρώην μπάνος μέγας Τέλ. ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ μὴν διδεται πλέον καὶ ἐγένινεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὄνειδος. εἰς δὲ τὸν αὐθέντην μνημόσυνον αἰώνιον καὶ μισθὸς παρὰ θεοῦ Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο πρόσθετον κεφάλαιον εἶνε διαγεγραμμένον. Ἐχει δὲ ὁ κώδιξ πολλὰ διασθῆματα καὶ διορθώσεις, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται, ὅτι εἶνε αὐτόγραφος τοῦ μεταφραστοῦ Ἀμηρᾶ.

Πλὴν δὲ τοῦ κώδικος τούτου εἶνε γνωστὸς καὶ ἄλλος κώδιξ τῆς

αὐτῆς συγγραφῆς, ὁ ἐν τῇ Ἑθνικῇ βιβλιοθήκῃ Παρισίων Supplement grec ἀρ. 6 (Ἴδε *Omont Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque nationale. Ἐν Παρισίοις. 1888 Τόμ. 1* σ. 201: Μυροῦ Costin, *historia Moldaviae, in vulgarem dialectum versa ab Alexandro Amira XVIII s. Pap. 72 et 544 pages*). Ὁ κώδιξ οὗτος περιγράφεται διὰ μικροτέρων ἐν ἀνυπογράφῳ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν κτήτορα τοῦ ἐν Ἄνδρῳ κώδικος, ἣν διέγνωεν ἐκ τῆς γραφῆς ὡς προερχομένην ἐκ τοῦ μακαρίτου Σάθα. Κατὰ ταύτην ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ Παρισιακοῦ κώδικος, ἣτις λείπει ἐν τῇ ἀκεφάλῳ κώδικι τῆς Ἄνδρου, ἔχει ὡδε· «Βιβλίον ἱστορικὸν περιέχον τὰς ἡγεμονίας καὶ διαγωγὰς τῶν ἐν Μολδαβίᾳ ἡγεμονευσάντων αὐθέντων, καὶ ἐτέρων γειτνιαζόντων κατασποράδην, ἀρχόμενον ἀπὸ Δράγουσι βόδα καὶ καθεξῆς περατούμενον μέχρι τοῦ νῦν. Συντεθὲν μὲν πρῶτον παρὰ τοῦ μεγάλου λογαθέτου Μυριῶν Κέωστῆν εἰς τὴν μολδαβικὴν γλῶτταν, μεταφρασθὲν δὲ διὰ προσταγῆς τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ θεοσεβεστάτου αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Μολδοβλαχίας κυρίου κυρίου Ἰωάννου Γρηγορίου Γκίκα βοεβόδα, εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλήν διάλεκτον παρὰ τοῦ ἀρχοντος μεγάλου ὀσποδάρου(;) Ἀλεξάνδρου Ἀμηριᾶ τοῦ Σμαυριναίου. Ἐν Γισσίῳ, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ αΨκθ' κατὰ μῆνα φεβρουάριον».

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπιστολὴν ὁ κώδιξ Παρισίων σύγκειται ἐκ φύλλων 633 μὴ τακτικῶς ἡριθμημένων, διότι τινὰ τῶν ἐν αὐτῇ φύλλων εἶνε ἄγραφα ἄνευ ἀριθμήσεως, τὸ δὲ πρῶτον βιβλίον φέρει ἰδίαν φυλλαριθμῆσιν μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 67. Ἡ δὲ τοῦ δευτέρου βιβλίου ἀριθμῆσις ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ἀρ. 1 καὶ τελευτᾷ εἰς ἀρ. 544. Προςθίεται δ' ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ ὁ Σάθας καὶ τάδε· «Τὸ τοῦ κυρίου Ν. Μαυροκορδάτου χειρόγραφον ἀρχεται ἀκριβῶς ἀπὸ τοῦ 19' κεφαλαίου τοῦ δευτέρου βιβλίου Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡλιάσκου ἐμεινεν αὐθέντης ὁ υἱὸς τοῦ ὁ Ῥώμαν. Τελευτᾷ δὲ τὸ τοῦ κ. Μαυροκορδάτου χειρόγραφον ὡς καὶ τὸ τῶν Παρισίων διὰ τῆς διηγήσεως περὶ τῶν καταχρήσεων τοῦ Δημητρίου Μακρῆ».

Σημειωτέον δὲ, ὅτι περὶ μὲν τοῦ κώδικος τῶν Παρισίων διέλαβε διὰ μακρῶν ὁ *Hase* συμφώνως πρὸς μακρὰν ἐπιστολὴν τοῦ Σοφοκλέους Οἰκονόμου πρὸς τὸν ἐμὸν πατέρα, δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἐπαμ. Σταματιάδου (Βίος Ἰακώβου Βασιλικῶ. Ἐν Σάμφ. 1894

σ. 10 κ. έ.), εις ὃν εἶχε παραχωρηθῆ, ὑπ' ἐμοῦ. Γίνεται δ' ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ τοῦ Οἰκονόμου πολὺς λόγος περὶ τινος χειρογράφου, παραδοθέντος εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς πρὸς ἐξέτασιν, γενομένην κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐπιστέλλοντος ἐν διαστήματι βραχυτάτῳ, διότι ὁ τὸ χειρόγραφον ἔχων θέλει ἵνα ἐπιστραφῆ αὐτῷ ταχέως, ὡς εἶχε δηλώσει πρὸς αὐτὸν ὁ ἐμὸς πατήρ. Παραβάλλοντες δὲ τὴν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ τοῦ Οἰκονόμου περιγραφὴν πρὸς τὰ ἐπιστελλόμενα ὑπὸ τοῦ Σάθα περὶ τοῦ παρὰ τῷ Νικολάῳ Μαυροκορδάτῳ χειρογράφου, ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα πρὸς τᾶν ἡμετέραν γραφέντα περὶ τοῦ παρὰ τῷ κ. Καμπάνῃ κώδικος, κειθόμεθ' ἀδυστάκτως, ὅτι ὁ κώδιξ οὗτος εἶνε εἰς καὶ ὁ αὐτὸς, προσωρινῶς μὲν ἐπιδειχθεὶς εἰς τὸν ἐμὸν πατέρα ὑπὸ τοῦ κατόχου, ἐξ αὐτοῦ δὲ περιελθὼν εἰς τὸν Μαυροκορδάτον καὶ εἶτα γενόμενος κτῆμα τοῦ κ. Καμπάνῃ.

Προσθετέον, ὅτι ὁ Σταματιάδης ἐξέδωκεν ἐν τῇ Βίῳ τοῦ Ἰακώβου Βασιλικῆ σ. 114. κ. έ. ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Ἀμτρά τὸ κεφάλαιον «Περὶ τοῦ δεσπότη (Βασιλικῆ) τί λογίης ἐγένετο αὐθέντης τῆς Μολδαβίας, σημειῶντων ἐν σ. 8 τοῦ Προλόγου, ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔλαβε παρ' ἐμοῦ ἐκ χειρογράφου ἀποτεθησαυρισμένου ἐν τῇ ἐμῇ βιβλιοθήκῃ, ἀλλ' ἐκφράζεται ἀνακριβῶς, τοῦ λόγου ὄντος περὶ ἀντιγράφου τοῦ εἰρημένου κεφαλαίου, γενομένου κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸν πατέρα μου προσωρινῆς ἐπιδείξεως τοῦ κώδικος.

— **Ἐπιστολὴ τοῦ Οὐγῶνος Rouqueville.** Παρὰ τῷ νομάρχῃ κ. Νικολάῳ Λουριώτῃ σῶζεται μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἐγγράφων τοῦ πάππου αὐτοῦ ἢ κατωτέρω ἐκδιδομένη ἐπιστολὴ τοῦ Οὐγῶνος Rouqueville, ἀδελφοῦ τοῦ γνωστοῦ φιλέλληνος ἐπὶ τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ προξένου τῆς Γαλλίας ἐν Ἰωαννίνοις, πρὸς τὸν Ι. Ὀρλάνδον καὶ Ἀνδρέαν Λουριώτην, ἀπεσταλμένους εἰς Ἀγγλίαν χάριν τοῦ ἑλληνικοῦ δανείου. Ἡ ἐπιστολὴ ἐγγράφη ἐκ Μασσαλίας τῇ 8/20 Ἰουνίου 1824, ἐλήφθη δὲ τῇ 10/22 Ἰουλίου, ὑπὸ τῶν εἰς οὗς ἀπεστέλλετο, οἵτινες καὶ ἀπήντησαν τῇ 18/30 Ἰουλίου διὰ τοῦ Ζαίμη, καθ' ἃ βλέπομεν ἐξ ὀπισθογράφου σημειώματος, ἔχοντος ὡς: Marseille 20 Juin. Rouqueville R (= Reque) 22 Juillet. Rep. le 27 de (αἱ δύο τελευταῖαι λέξεις διαγεγραμμέναι) 30 Juillet (ἄλλη χεὶρ) par Mr Zaimis.

Marseille le 20 Juin 1824

A Messieurs J. Orlando et And. Louriotis
envoyés du Gouvernement Grec à Londres.

Messieurs

J'ai reçu depuis quelques jours la lettre que vous m'avez adressée de Londres, dans la quelle se trouvait incluse celle de M^r le Secrétaire d'État Mauro Cordato. Je regrette qu'il ne vous ai pas été possible de me voir avant votre passage en Angleterre, mais j'espère être plus heureux à votre retour.

J'avais appris par les journaux l'heureux résultat de la négociation dont vous étiez chargés par votre Gouvernement, et la confirmation que vous m'en donnez par votre lettre, m'a causé un grand plaisir: hâtez le départ des fonds, l'argent est rare et très nécessaire en Morée.

J'espère, comme vous que vos bons compatriotes sortiront triomphants de la lutte: je forme à ce sujet les vœux les plus sincères j'ai vécu trop longtems parmi vous pour être indifférent à tout ce qui vous touche et j'ai vu de trop près les malheurs de la Grèce pour ne pas souhaiter ardemment de les voir cesser par une prompte émancipation.

Vous devez connaître maintenant le dernier ouvrage de mon frère? Quoique l'auteur n'ait pas dit tout ce qu'il sait, c'est le plus éloquent manifeste que l'on puisse publier contre les tyres et contre les misérables qui osent se montrer leurs protecteurs ou leurs partisans!¹. Cet ouvrage continue d'avoir le plus grand succès, il est à désirer pour les grecs qu'il soit repandu non seulement en europe mais encore aux états unis, car il doit porter le dernier coup aux monstres qui ont désolé votre belle patrie.

¹ Ἡ λίξις partisans μετ' ἄλλων διαγεγραμμένων, ἧς διακρίνεται σαφῶς μόνον το πρῶτον μέρος partii.....

Mon frère a été sensible aux compliments que vous lui adressez, il me charge de vous en faire ses remerciements agréez aussi les miens et croyez moi,

Messieurs

Votre très humble

et très obéissant serviteur et ami

Huques Pouqueville.

Ἄξιον σημειώτως εἶναι, ὅτι τὸ σύγγραμμα τοῦ Φραγκίσκου Pouqueville τὸ ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἐπιστολῇ μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ εἶνε ἡ τετράτομος Histoire de la régénération de la Grèce, ἣτις ἤρχισεν ἐκδοδομένη, τῇ 1824. ὅτ' ἐγράφη ἡ ἐπιστολή.

— Χρησιμὸς περὶ Βυζαντίου. Ἐν τῷ φ. 2^α τοῦ ὑπ' ἀριθ. XXII-I κώδικος τῆς ἐν Νεαπόλει βιβλιοθήκης τῶν Ἱερωνυμιτῶν (Gerolamini) τῆς ἄλλως καλουμένης Oratoriana, γεγραμμένου τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, περιλαμβάνεται ὁ ἐξῆς χρησιμὸς, ὃν ἐκδίδω ἐκ φωτογραφίας:

Χρησιμὸς σβύλλειος περὶ Βυζαντίου:

Καὶ σὺ βαρύπολι Βυζαντίη· ἡ ἀντίον Ἀσίης δὴθ' ἔξεις χώραν, καὶ δὴ τοι στοναχαὶ καὶ ἀναρίθμητον ἐκχεεῖς αἶμα· πεσῆ δ' ὑψηλὸν πτώμα σὺν πολυπόροις¹ οἰδημάσι², λίσσομαί σε Βυζαντίην κλεινὴν, βασιλείαν ἄθεσμον ὑστάτην· ἡ πᾶσι θεΐξεις κακὰ πολλὰ βροτοῖσι, καὶ πάσης γαίης ἀνδρῶν τε μόχθους ἐκδοσπανάσεις· ἔξεις δ' αἰχμητὰς βασιλείας ἔθνων ἐπὶ δυσμαίς· καὶ θεσμοὺς θήσεις, καὶ πάνθ' ὑποτάξεις· αἶ αἶ Βυζαντίη νήσε· σὺ θεὸν μὲν οὐκ αἰδοῦσα, φεύσῃ τολμηρά· κλύσει δέ σε κύμα λευκοῦ πόντου· αἶ αἶ Βυζαντίη χώρα· μέγα δ' ὄνομα λαχοῦσα, ἄρξεις βασιλείας, οὐδέποτε ἔς τρις τρις ἑκατοντάκις· ἦξει σὺν ποτ' ἀνωθεν ὑπ' αὐχένα Βυζαντίου οὐράνιος πληγῆ· κάμψει τε^β σὺν αὐχένα πρῶτον· εἰτ' ἐξεδαφισθήσῃ· καὶ πυρὸς μένος ὄλην ἐκδοσπανάσει· λύκοι τ' ἀλώπεκες τ' οἰκήσουσι· καὶ ποτ' ἔσῃ πανέρημος ὡς μὴ γεγонуῖα:

πολύ·

1 πόροις

2 οἰδημάσι

3 τέ

— Δημῶδη λογοτεχνήματα ἐν κώδικι τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ. Ἐν τῇ μικύλλῳ κώδικι Vaticanus graecus 1139, σχήματος μικροτάτου, ὅπερ θὰ ἴδωμεθα νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς 64^{ον}, συνισταμένῳ ἐκ φύλλων 165 καὶ γεγραμμένῳ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα ἴσως ἀμελῶς καὶ μετὰ πολλῶν σφαλμάτων, περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς:

1 (φ. 1^α). Εἰδήσῃ διάφοροι.

2 (φ. 45^α). Ἄνεπίγραφον δημῶδες στιχοῦργημα, γεγραμμένον καταλογάδην.

Ἄρχ. Ὁ κάτεις καὶ ὁ μποντικὸς ἐκαλοσύνει ἀγάπη καὶ μπιστοὶ φίλια καὶ ἕξα συντεκτοσίνει.

Μετὰ τὸ ε- τῆς λέξεως ἐκαλοσύνει παραπεμπτικὸν σημεῖον α- ἐπαναλαμβάνόμενον καὶ ἐν τῇ ᾠδῃ, ὅπου εὐρηγται γεγραμμένον κάμαν, διορθωμένης οὕτω τῆς λέξεως εἰς ἐκάμαν ἀντὶ τοῦ ἔνεκα τοῦ μέτρου ἀναγκαίου ἐκάμασιν. Ὁ δὲ δεῦτερος στίχος εἶνε μετρικῶς ἐφθαρμένος. Τελευτᾶ δὲ τὸ στιχοῦργημα ἐν φ. 53^β, ἐπομένου ἀγράφου τοῦ φ. 54.

3 (φ. 55^α). Τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον.

4 (φ. 86^α). «Ἀπόκοπος τοῦ περὶ γαλῆ ῥήμα λογιωτάτη, τὴν ἔχουσιν οἱ φρόνιμοι πολλὰ ποθεινοτάτη.

Ἄρχ. Μίαν ἀπὸ κόπον ἐνύσταξα νὰ κοιμηθῶ ἐθυμήθην.

Τελευτᾶ ἐν φ. 132^α. Ἐν δὲ φ. 132^β . . . ᾠδῆ μὲν νὶ νοεμδρίῳ γ^η.

5 (φ. 134^α). «Προυκιά τοῦ κακοῦ σπανοῦ».

Ἄρχ. Δίδο σε τὴν εὐχὴν μου καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ καλογέρου τοῦ σφυροκουτζούλη ὁποῦ μένη εἰς τὴν ἀγίαν μηρθίαν

6 (φ. 139^β). «Γιατροσώφη τοῦ σπανοῦ».

Ἄρχ. Νὰ ποιᾶσω τὸν σφυμῶν σου ἀπὸ τὴν φτέρνα καὶ νὰ σὲ ἐπάμω κρανιακὴν φλεβοτομίαν.

Τελευτᾶ ἐν φ. 148^α, ἐπομένων φύλλων ἀγράφων.

7 (φ. 151^α). «Συναξάριον τὸν κακὸν σπανόν».

Ἄρχ. Ὅταν γενοῦντα οἱ κακοὶ σπανοὶ, οὔδε ἡμέρα ἦτον οὔτε νύκτα· ἄμε ἤστραφτεν οἱ ἀνατολοὶ καὶ εὐρόνταν εἰ δι-

σης· καὶ πιδοῦσαν οἱ κακὴ σπανὴ ἀπὸ παλαιᾶς κακῆς μαύρης γαδάρας κόλου· τὴν χοιρινεᾶν ἐνπουκομένοι· || φ. 151^b || καὶ ἡ γαδάρα ἀπὸ τὸν φόβον τῆς ἐσφυξεν τα μερό-κολα τοῦ κόλου τῆς· καὶ ἐλόμπινεν τοῦ κακοῦ σπανοῦ ἡ γεννᾶδα· καὶ τότες ἐγεννήθην ὁ κακὸς σπανός, ὁ μερμιγ-κοσφόνδηλος καὶ νύξήνθην· καὶ ἡλικηθῆν· καὶ ἤρξατο αὐθεντεύειν τοὺς κακοὺς σπανοὺς· καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου φοδεροῦ, ἐπάγο τοῦ βατζινοφύλου· καὶ ἐμήνησεν πρὸς αὐτοὺς ἤγουν τοὺς πανοὺς ταῦτα· ἃ κακοὶ σπανοὶ· ἀντζάτι· βυλάτι· κολάτι· ἀνακουκουρδοκλανομούστακι || φ. 152^a || .

8 (φ. 160^b). «Περὶ τοῦ πονηροῦ καὶ ὄκηροῦ».

***Αρχ.** Λέγετε γὰρ ὅτι ὀκάτης πονηρὸς καὶ ὄκηρὸς ἦχαν φιλίαν καὶ ἐπεριπατοῦσαν ἰ δύο.

9 (φ. 160^a). «Περὶ τοῦ πραγματευτοῦ».

***Αρχ.** Λέγετε γὰρ ὅτι πραγματευτῆς ἐπίγεν εἰς πραγμα-τίαν.

— **Αἴγιον καὶ οὐχὶ Αἴγυιον.** Παρὰ τῷ Λαονίκῳ Χαλκοκονδύλῃ, ἐκδ. Βόννης σ. 349,1, προκειμένου περὶ τῆς ἐν ἔτει 1447 εἰς Πελοπόννησον στρατείας τοῦ Τουραχάνη μετὰ τοῦ σουλτάνου Μουράτ, ἀναγινώσκωμεν τάδε· Τούτους μὲν δὴ καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας εἰς Ἄγγιον πόλιν εὐδαίμονα ἀπέστειλε, τῆς δὲ πόλεως ἐνεπίμπρα τε τὰς οἰκίας. Καὶ ἐν τῇ λατινικῇ δὲ μεταφράσει ἐγράφη *Angium*. Εἶνε προφανές, ὅτι τὸ Ἄγγιον πρέπει νὰ διορθωθῇ εἰς Αἴγιον.

— **Ἡ χρονολογία τοῦ Λακεδαιμονίου βιβλιογράφου Καριανήτου.** Ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Δ' σ. 187 ἀναγράφας τὸ ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς Ἀγγελικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ῥώμης βιβλιογραφικὸν σημεῖωμα τοῦ ἱερέως Ἰωάννου Καριανήτου οἷον ἐξεδόθη ἐν τῷ οἰκείῳ καταλόγῳ τοῦ *Franchi de' Cavallieri* καὶ *G. Muscio*, ἐξήνεγκα τὴν εἰκασίαν, ὅτι ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν παρανεγνώσμενου *Σφῶλα*, μὴ συμπίπτοντος πρὸς ἰνδικτιῶνα ἔκτην, ἔδει νὰναγνώσωμεν *Σφῶνα*. Πράγματι δὲ πανομοίωτον τῆς χρονολογίας ἀποσταλέν μοι παρὰ τῆς διευθύνσεως τῆς εἰρημένης βιβλιοθήκης, ἐπικυροῖ τὴν ἐμὴν εἰκασίαν. Κατὰ ταῦτα ὁ ὑπὸ τοῦ Καριανήτου

γραφεις κῶδιξ ἐγράφη τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1442 καὶ οὐχὶ τῷ 1423. τὸ δ' ἔτος 1442 συμπίπτει ἀληθῶς πρὸς ἰνδικτιῶνα ἔκτην.

Τὸ λεύκωμα τοῦ Ἀλεξάνδρου Σχινᾶ. Ἐν τῇ αἰ-
θούσῃ τῶν συνεδριῶν τῆς Συγκλήτου τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου
εὑρηται βιβλιοθήκῃ, φέρουσα ἐπὶ ὄρειχαλκίνης πινακίδος τὴν ἐπιγρα-
φὴν Δῶρον Ἀλεξάνδρου Σχινᾶ. Καὶ τίνα μὲν βιβλία περιεῖχεν
ἀρχίθην ἢ βιβλιοθήκῃ, αὕτη καὶ πότε ταῦτα ἐδωρήθησαν εἰς τὸ Παν-
επιστήμιον δὲν γινώσκω. Ἀλλὰ τακτοποιῶν αὐτὴν ἐπὶ τῆς πρώτης
ἐμῆς πρυτανείας (1904-5) εὔρον μεταξὺ τῶν ἄλλων λεύκωμα ἀνήκον
εἰς τὸν δωρητὴν, ὅπερ κατέθηκα ἔκτοτε εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθή-
κην. Ἔβλεπε δὲ τὸ λεύκωμα τοῦτο ἄξιον πολλοῦ λόγου διὰ τὰ ἐν αὐτῷ
αὐτογράφα ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, μάλιστα Γερμανῶν. ἐκ τῶν χρόνων
καί' οὗς ἐσπούδαζεν ἐν Γερμανίᾳ ὁ Ἀλέξανδρος Σχινᾶς, ὅστις ὑπῆρξε
συγγενὴς τοῦ πρώτου πρυτάνεως τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ
πρεσβευτοῦ ἐν Βιέννῃ καὶ Μονάχῳ Κωνσταντίνου. Διακεκριμένος δὲ
μειευτὴρ ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Μεταξὺ τῶν αὐτογράφων τούτων εὑρηγται τὰ ἑξῆς:

α') τοῦ ποιητοῦ Tieck:

Aus Hellas kam uns Geist und Wissenschaft,
Des Denkens und des Dichtens Kraft,
Und die Barbaren haben Geist und Leben
Zum Dank dem Land Apolls zurückgegeben.

Zum Andenken an L. Tieck

Berlin, den 19 May 1843.

β') τοῦ Ἰωάννου Neander. πιθανῶς ἀδελφοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς ἱστο-
ρικοῦ τῆς ἐκκλησίας Αὐγουστου Γουλιέλμου:

Sejn¹ und nicht sein, das ist identisch. Hier sein und
nicht hier sein, bleibt also identisch. Wozu bedarf man
eines Albums?

Berlin d. 17 d. Juni 1843.

Johann Neander

1 Οὕτως γράφεται καὶ κατωτέρω ἐν τῇ ἐνθυμῳσι ταύτῃ ἀντὶ τοῦ sein, ὅπερ εἰθί-
σασιν ἡμεῖς ἐνεκὸν ἑλλειψέως ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τοῦ οἰκείου ὀμοιωτέου.

γ') τοῦ ἀρχαιολόγου Pinder

Wer aus Griechenland kommt, ist uns wie ein alter Freund, mit dem wir gemeinsame Erinnerungen aufzufrischen haben.

M. Pinder

Berlin den 24ten Juni 1843.

δ') τοῦ κορυφαίου τῶν φιλολόγων Βοικχίου

Νῆφε καὶ μέγνασ' ἀπιστεῖν ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

Aug. Böckh

Berlin d. 25 Juni 1843.

ε') τοῦ γνωστοῦ ἱστοριογράφου τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ὀθωμανικῆς κυτοκρατορίας Zinkeisen

Fata viam invenient.

J. Guil. Zinkeisen

Berolini XXVI Junii 1843.

ς') τοῦ διακεκριμένου ἱστορικοῦ Raumer

Kein Volk geht zu Grunde ohne eigene Schuld, und keines kann wiedergeboren werden ohne eigene Kraft, Weisheit und Begeisterung.

Berlin 27 Julius 1843.

Fr. v. Raumer

ζ') τοῦ ἐπιφανοῦς γερμανιστοῦ Γουλιέλμου Grimm, ἀδελφοῦ τοῦ διασήμου γλωσσολόγου καὶ λαογράφου Ἰακώβου

Und die Sonne Homers siehe uns leuchtet sie auch.

Wilhelm Grimm

Berlin 30 Juli 1843.

η') τοῦ γνωστοῦ ἀρχαιολόγου καὶ συγγραφέως τῆς τρίτομου Ἑλληνικῆς μυθολογίας Welcker

Δῆμος δ' ὧδ' ἄν ἄριστα σὺν ἡγεμόνεσσιν ἔποιτο
μῆτε λίαν ἀνεθείς μῆτε πιεζόμενος.

Bon 18 Febr. 1844.

F. G. Welcker

θ') τοῦ ποιητοῦ Uhland·

Leonidas! schönes Losungswort für jeden Freiheitskampf, auch den geistigen.

Tübingen, d. 19 Nov. 1844.

Ludwig Uhland

ι') τοῦ θεολόγου Mayer·

Möge auch an Griechenland erfüllt werden

Jesai. c. 54 v. 7-8.

Mayer

Tübingen, den 19 Nov. 1844.

Τὸ δὲ χωρίον τοῦ προφήτου Ἡσαίου, εἰς ὃ παραπέμπει ὁ γράφας, εὐχόμενος τὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ, εἶπε τὸ ἑξῆς. Χρόνον μικρὸν κατέλιπόν σε, καὶ μετ' ἐλέους μεγάλου ἐλεήσω σε. Ἐν θυμῷ μικρῷ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἐλεήσω σε, εἶπεν ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος.

Τὰ ἰ-π' ἀρ. θ' καὶ ι' ἐνθυμήματα δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ ἐγράφησαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐν Ἑλλάδι μικρὸν προγενεστέραν συνταγματικὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1843.

Ἐχομεν δ' ἐν τῷ λευκώματι τοῦ Σχινᾶ καὶ ἐνθύμημα τῆς Teresa Milanollo ἐν Spa τοῦ Βελγίου. 28/8 44. Ἦτο δὲ αὕτη ἡ περιώνυμος Ἰταλὶς καίκτρια βιολίου, ἥτις, γεννηθεῖσα τῇ 1827, ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ κοινοῦ τὸ πρῶτον ἐν Ταυρίνῳ, καὶ ἔπειτα, τελειοποιηθεῖσα ἐν Παρισίοις, διέτρεχε τὴν Εὐρώπην, ἐπιδεικνύουσα τὴν μουσικὴν αὐτῆς δεξιότητα.

— Δύο ἔγγραφα περὶ Σκύρου. Ὁ κ. Στέφανος Δραγούμης ἔγραψέ μοι τῇ 16 Ἰανουαρίου 1914 τάδε· «Τὰ ἐν σελ. 352 τοῦ σήμερον σταλέντος μοι νέου τεύχους τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος (Τόμ. Ι', τεύχος γ') ὑπ' ἀρ. 6 καὶ 7 μνημονευόμενα ἔγγραφα τῆς 13 καὶ 21 Δεκεμβρίου 1815 περὶ Σκύρου (Sen. Mar. reg. 16 φ. 804^a καὶ reg. 18 φ. 83^a) ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ Σάβα ἐν Τόμῳ V σ. 40-42 τῶν Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας (Ἐν Παρισίοις, 1883), ἠγνῶει δὲ τοῦτο ὁ περὶ αὐτῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστεῖλας Predelli».

— **Εὐαγγέλιον ἐν Νεαπόλει.** Ὁ ἐκ τῶν ἡμετέρων μαθητῶν αἰδεσιμώτατος Γεράσιμος Ποταμιᾶνος, ἱερεὺς τοῦ ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας ἐλληνικοῦ ὀρθοδόξου ναοῦ, περιέγραψε διὰ μακρῶν ἐν τῷ Ἱερῷ Συνδέσμῳ ἀρ. 196-210 ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1913 μέχρι 13 Ἰανουαρίου 1914 Εὐαγγελιᾶριον ἀποκείμενον ἐν τῷ ναῷ ἐκείνῳ. Πληρύτερα ἢ ἀ ἴτο ἡ περιγραφή, ἀν εἶχε μεριμνήσει νὰριθμήσῃ τὸν κώδικα κατὰ φύλλα καὶ παραπέμψῃ εἰς αὐτὰ κατὰ τὴν περιγραφὴν τῶν ἀναγραφομένων ἐν αὐτῷ εὐαγγελίων.

— **Παραρτήματα.** Ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἐπιγραφικοῦ χαραγματος τοῦ Ῥιχάρδου Τσῶρτς ἐν Ἐλευσίνῃ (Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Γ' σ. 353) ἐν στ. 6 ἀντὶ κτόνων γράφε εἰκόνων, ἐν δὲ σ. 8 ἀντὶ 1727 γράφε 1827. Παρατηρητέον δ' ἄλλως, ὅτι τὸ χάραγμα τοῦτο εἶχεν ἐκδοθῆ καὶ ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας.

Ὁ συνάδελφος κ. Γ. Ν. Χατζιδάκις προσέτεινε τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ἐξῆς ἀνορθογραφιῶν τῶν βιβλιογράφων τῶν ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Γ' σ. 343 κ. ἐ. καὶ 347 ἐκδοδομένων ἐπιγραμμάτων, ὅτινα εἶχομεν ἐκδώσει ἀπρακτάτως ὡς ἔχουσιν ἐν τοῖς κώδιξιν

σ. 343	στ. 2	ἀντὶ ἀγίων ὄϊμο	γράφε ἀγίων δῆμοι
» 344	» 7	» ἀντιβολὴν	» ἀντιβολεῖν
» »	» 8	» ἀνοῖιν	» ἀνύειν
» »	» 9	» ἀμπάνν	» ἀμποῆν (ἀναπαῖλαι)
» 347	» 7	» οὕτως ἢ ζωγραφία	» οὔτος καὶ ζωγραφία